

at det i Betragtning af Brændeviinsbrændernes Modstræben mod Sagen vilde være bedst at udsætte Brænderiafgiftens Indførelse, indtil en saadan maatte blive indført i Hertugdømmet, idet de holdt for, at det da maatte være expediti juris, at den ogsaa indførtes paa Bornholm. Der turde overhovedet heller ingen Anledning være til at sammenligne det, som skete i Mæret 1842 og de følgende Aar med Hensyn til de jydsk Smug-Brænderier, med Forholdet paa Bornholm. I Jylland var Forholdet nemlig saaledes, at der hverken ved Bedtægt eller ved Lovgivning var hjemlet nogen som helst Ret til at brænde; det var selvende i Bevidstheden hos Alle, at dette var Noget, som var forbudt, hvorfor de mange Andragender, som indkom til den jydsk Stænderforsamling og Regjeringen om, at det maatte blive tilladt at brænde, afgive det bedste Beviis. Det var et Misbrug, som foregik, saa at sige Dør om Dør, mod de beskattede Kjøbstæder og de beskattede Landbrænderier, og som ligefrem indeholdt en Forurettelse mod dem, der bare den lovbestede Brænderibestættning. Paa Bornholm derimod stillede Forholdet sig ganske anderledes; thi Friheden var der hjemlet i de hidtil bestaaende Bedtægter, om man end ikke kan sige, at den ligefrem var hjemlet i Privilegiernes Ord. Der var derfor ingen absolut Grund tilstede for, paa samme Tid som man ophævede en Misbrug i Jylland, ved Lovgivningen at indføre fra ny af en Bestættning paa Bornholm; der var ingen fuldkommen Narsjagers Lighed for en saadan Foranstaltning.

Den samme ærede Rigsdagsmand har til Støtte for sit Endringsforslag anført, at naar man andrager paa en Erstatning for Bornholm i Anledning af Afgiftens Paalæggelse, bortfalder det finansielle Hensyn, der ellers kunde ligge til Grund for at indføre Brændeviinsproductions-Afgiften det. Derved maa jeg imidlertid erindre, at der fra Regjeringens Side ikke har været foreslaaet fuld Erstatning, ingen Erstatning, som kunde æquivalere Afgiftsbeløbet; det maa tvertimod ansees ganske vist, at der efter Fradrag af den Erstatning for Bornholm, som man andrager paa, vil, om ikke strax, saa dog i Tidens Løb, blive et

klæffeligt Overflud tilbage for Statskassen, saa at dette Argument altsaa ikke passer; thi jo mindre Erstatning Bornholm faaer, desto større bliver paa den anden Side ogsaa Statskassens Overflud. Den ærede Rigsdagsmand har derhos paaberaabt sig Uoverensstemmelserne i de statistiske Opgivender. Men ligesom jo statistiske Data altid kun føre til en relativ og ikke til nogen absolut Sandhed, saaledes troer jeg ikke, at deslige Uoverensstemmelser overhovedet ere saa særdeles farlige, naar de paagældende Data meddeles paa samme Tid, da man, naar der efter de forskjellige Beregningsmaader fremkommer forskjellige Resultater, er sig bevidst, idet man støtter sin Motivering derpaa, hvorledes Forholdet stiller sig. Medens der saaledes, efter min Mening, ikke er nogen Grund til at forkaste de i den trykte Opsats fremstillede Beregninger, fordi der findes nogen Uoverensstemmelse mellem de Resultater, de afgive, er dog i hvert Fald saameget vist, at man, om man end vælger den Beregning, der fra den ærede Rigsdagsmands Standpunkt vil være den gunstigste, altsaa den ugunstigste for Regjeringen, altid vil faae ud, at Brændeviinsforbruget paa Bornholm i det Mindste maa antages at være dobbelt saa stort som i det øvrige Land. Den ærede Rigsdagsmand er endeligen kommen tilbage til et Argument, som han ogsaa fremførte under Sagens forrige Behandling, nemlig, at det vilde være vanffeligt at sikkre Bornholm mod Indsmugling, og han udhævede i saa Henseende idag, at Vanffeligheden fornemmelig vilde frembyde sig med Hensyn til de preussiske Stæder, medens det forekommer mig, at han forrige Gang snarere havde Blikket henvendt paa den svenske Kyst. Skal der overhovedet være Spørgsmaal om, hvilket Land det vil være vanffeligt at forebygge Indsmugling fra, saa troer jeg rigtignok, at det vil være lettere at dække Bornholmskysten mod Indsmugling fra Preussen, end mod Indsmugling fra Sverrig; men jeg maa bede den ærede Rigsdagsmand være forsikret om, at jeg fuldkommen vedstaaer den Erklæring, jeg afgav under Sagens forste Behandling, nemlig, at der ingen Fare er i saa Henseende; Toldopsynet skal nok vide at holde Bornholm